

Aabenraa Kommune
Att.: Torben Hansen
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa

Natur

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676
Dato: 27. november 2024
Sagsnr.: 24/10033
Kontakt: Simon Rosenhøj Leth
Direkte tlf.: 2126 7354
E-mail: srle@aabenraa.dk

Tilladelse til restaurering af Sønderå (4253) ved St. Jynde vad

Vandløb: Sønderå (4253)

Projekt: Restaurering ved omlægning og genslyngning samt udlægning af sten og grus

Ansøger: Aabenraa Kommune, Torben Hansen

Vandløbsmyndigheden har ud fra en samlet vurdering truffet afgørelse om at give tilladelse til restaurering af Sønderå i området ved St. Jynde vad. Formålet med projektet er at skabe fri passage ved den nuværende opstemning ved møllesøen. Projektet omfatter et ca. 1,3 km langt omløb, hvor vandet føres i et nyt forløb nord om møllesøen. Omløbet bliver etableret som en ny slynget vandløbsstrækning med varierende bredde og faldforhold. Aabenraa Kommune har vurderet at projektet bidrager til målopfyldelse i vandløbet, samtidig med at øvrige miljø- og afvandingsmæssige interesser tilgodeses. Anlægsarbejdet skal udføres som beskrevet i vedlagte detailprojekt.

Tilladelsen til restaurering af Sønderå, de planlagte krydsninger samt ændring af opstemningsanlægget og dennes drift, er truffet med hjemmel i § 37, § 47 og § 48 i Lovbekendtgørelse 2019-11-25 nr. 1217 om vandløb samt kapitel 7 i Bekendtgørelse 2016-06-27 nr. 834 om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

Habilitet

Aabenraa Kommune (team natur) er i det konkrete projekt både bygherre og myndighed. Derved er myndigheden i princippet inhabil, da den behandler sin egen sag. Det forudsætter dog fagkundskab at kunne vurdere sagen, hvorfor sagen ikke kan behandles af en afdeling under en anden leder. Det er ligeledes ikke muligt at få en sideordnet eller overordnet myndighed til at behandle sagen. Detailprojekteringen, som udgør projektbeskrivelsen, er udarbejdet af konsulentvirksomheden Rambøll. De konkrete vurderinger og beregninger i projektet er derfor lavet af en ekstern part. I forbindelse med sagens behandling er Fiskeristyrelsen hørt som berørt myndighed. Fiskeristyrelsen får teknisk bistand af DTU Aqua til at vurdere det foreslåede projekt.

På den baggrund er det Aabenraa Kommunes vurdering, at projektet undergår en uvildig faglig vurdering, der kan kvalificere det foreslåede projekt af Aabenraa Kommune. Af disse årsager vurderes Aabenraa Kommune (team natur) at kunne behandle sagen som myndighed.

Afgørelsens grundlag

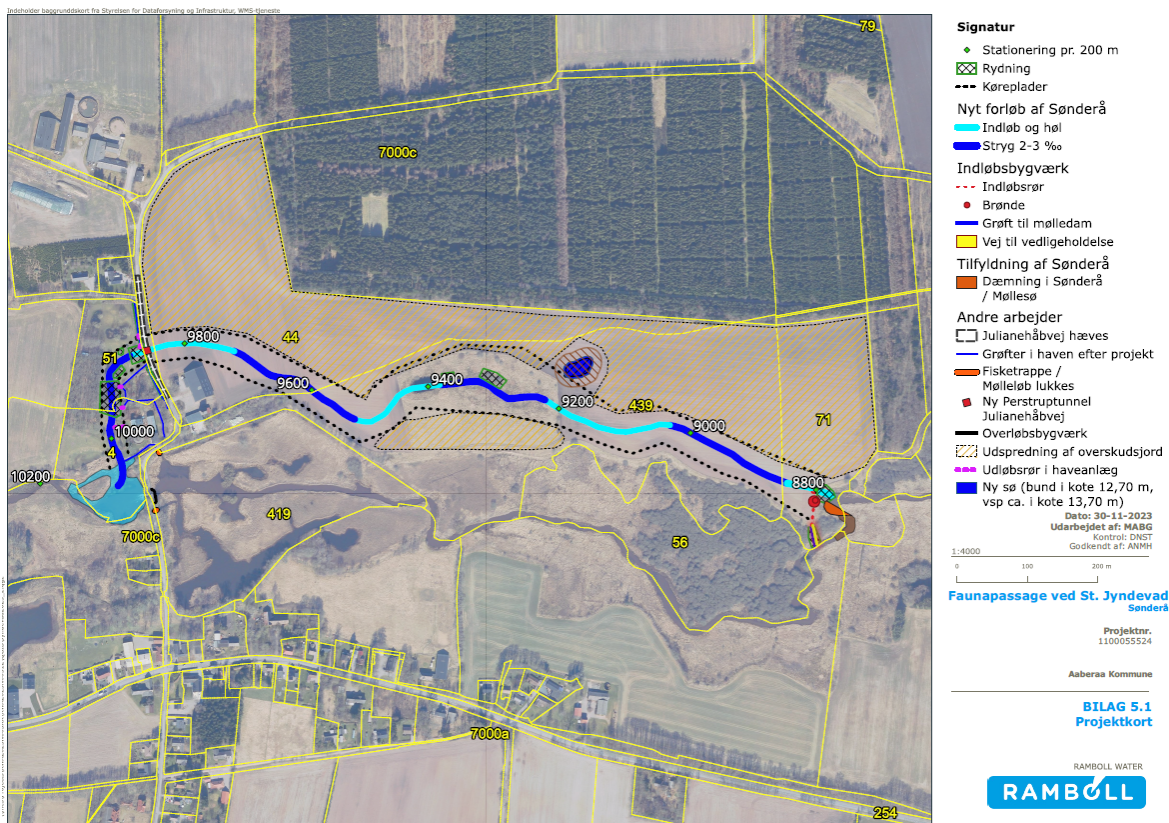
- Ansøgning af 19. marts 2024.
- Høring af 4. april 2024.
- Høringsvar indgivet af Fiskeristyrelsen, Sønderå-Gammelå vandløbslaug og konsulent Ole Kirk på vegne af ejer af matrikel 4 og 51 Stade, Burkal og 419 Jydevad Burkal.

Projektbeskrivelse

Vandløbsrestaureringens overordnede formål er at skabe fri passage over strækningen, forbedre de fysiske forhold, samt at forbedre forholdene for den akvatiske flora og fauna og dermed opnå en tilstand der svarer til det fastlagte miljømål for Sønderå.

Opstemningen for St. Jydevad Mølle i Sønderå er udpeget som indsats i vandområdeplan 2021-2027. Vandområdeplanerne er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø. De skal sikre renere vand i Danmarks vandløb, søer, kystvande og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Vandområdeplanerne for tredje planperiode er baseret på en opdatering og videreførelse af vandområdeplanerne for første og anden planperiode, herunder opstemningen ved St. Jydevad Vandmølle. For at skabe passage ved spærringen skal der etableres et ca. 1,3 km langt omløb nord om Møllesøen. Omløbet bliver etableret som en ny slynget vandløbsstrækning med varierende bredde og faldforhold. I omløbet etableres flere lavvandede gydeområder for laksefisk, hav- og flodlampret med flere, og det sikres, at stryget kan skabe passage for snæbel. I forbindelse med projektet etableres også en sø, som erstatning for den sø, der inddrages til vandløb.

Projektet er nærmere beskrevet i vedlagte detailprojektering. Der henvises til denne for yderligere information om de planlagte projektaktiviteter.

Figur 1: Oversigtskort over projektområdet og de planlagte restaureringstiltag.

Beskrivelse af vandløbet

Sønderå (4253) er et offentligt naturbeskyttet vandløb, som er en del af Vidå-systemet. Vandløbet er ligeledes målsat til mindst god økologisk tilstand i Vandområdeplanerne. På den aktuelle projektstrækning er vandløbet en del af Natura 2000 området "Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen". Vandløbet er stemmet op ved Julianehåbsvej, hvor St. Jynde vad Vandmølle er beliggende. Vandløbet er jf. seneste basisanalyse vurderet til god økologisk tilstand på den aktuelle strækning. Dette bygger dog alene på en DVFI, mens de øvrige kvalitetselementer er ukendte. I projektområdet bærer vandløbet kraftigt præg af opstemningen, som har skabt en sø/mose lignende tilstand opstrøms Julianehåbsvej. På den baggrund vurderer Aabenraa Kommune, at vandløbet i opstuvningszonen er et ringe levested for arter knyttet specifikt til vandløb. Spærringen medfører også, at adgangen til ca. 100 km målsat vandløb opstrøms er vanskeliggjort. Der er alene passagemulighed ved en mindre fisketrappe. Det er dog veldokumenteret, at vandrende fisk har vanskelig ved at finde vej til trappen. Passage er særlig vanskelig for snæbel og lampret, som er dårligere svømmer/springer end laksefisk. Det vurderes at disse arter ikke kan passere opstemningen. Opstrøms spærringen kan den indtrufne sø/mose tilstand bevirke en øget dødelighed for smolt og andet udtrækkende fiskeyngel, da gedder og andre rovdyr har gode forhold for at prædere på udtrækkende yngel ned gennem søen.

Afgørelsens vilkår

Anlægsarbejdet skal udføres i overensstemmelse med ansøgningens beskrivelse samt på følgende vilkår:

- Afstrømningsforholdene i området må ændres, jf. de i ansøgningen vedlagte vandspejlsberegninger.
- Anlægsarbejdet udføres som i fremsendte detailprojektering.
- Udvaskning af sand og jord skal begrænses mest muligt i forbindelse med etableringen.
- Eventuelle fund af arkæologisk materiale skal straks anmeldes til Museum Sønderjylland og arbejdet standses, jf. museumslovens § 27 stk. 2.
- Opdages der en forurening i jorden, skal Aabenraa Kommune underrettes i henhold til § 70 i jordforureningsloven.

Vurdering af afstrømningsmæssige og miljømæssige konsekvenser

Nærmeste DTU målestation er beliggende nord for Rens. Stationen er befisket i 2015. Her er tilstandsvurderingen dårlig, da der ikke blev fundet noget yngel af laks eller ørred. Tager man højde for dette data, er det mest sandsynlige, at tilstanden for fisk er dårlig på projektlokaliteten. Der er ikke data på den kemiske tilstand, ligesom der heller ikke er data for bentiske alger.

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at projektet har en naturforbedrende funktion, og vil være gunstig for vandløbet. Det vurderes at projektet bidrager til at opfylde miljømålet, da projektet skaber fri passage samt forbedrede gyde- og vækstbetingelser for en række arter knyttet til stenet og gruset bund. Vandløbet etableres med høl-stryg struktur, og der udlægges grus og sten, hvilket skaber forskellige vandløbshabitater. Der vil både være rolige områder med lav strømhastighed og større dybde, mens der vil være lavvandede grusede områder med høj strømhastighed. Projektet vurderes derfor at understøtte en større biodiversitet i vandløbet. For nuværende går vandløbet gennem møllesøen, hvilket er et ringe leveområde for flora og fauna tilknyttet rindende vand. Projektet vurderes derfor at være gunstig for samtlige biologiske kvalitetselementer.

Projektet er særlig gunstigt for snæbel, da snæbel ikke kan passere fisketrappen ved opstemningen. Snæbel er en særdeles dårlig svømmer, og kan ikke passere selv små opstemninger, som de øvrige laksefisk kan. Det vurderes at opstemningen ved St. Jynde vad for nuværende udgør en væsentlig hindring for at sikre gunstig bevaringsstatus for arten. Snæbel er på udpegningsgrundlaget for Sønderå, som er udpeget som Natura 2000 habitatområde. Snæbel er samtidig en prioriteret art, hvilket betyder at der skal tages særlige hensyn. Det vurderes derfor, at projektet er særlig vigtigt for bestandens fremtidige levedygtighed. Generelt vurderes projektet at forbedre vandremulighederne for faunaen i området. Arter som laks, ørred, snæbel og lampret, får således fri adgang til ca. 100 km målsat vandløb opstrøms opstemningen. Passage for vandløbets insekter vil ligeledes forbedres, da de ikke skal passere møllesøen. Det vurderes at dødeligheden af udtrækkende smolt og andet yngel mindskes, da de ikke skal passere møllesøen, men kan blive ledt uden om denne gennem naturligt vandløbshabitat. Derved mindskes dødeligheden forårsaget af gedder, hejre, skarv mv.

De afstrømningsmæssige konsekvenser af projektet, herunder vandspejlsberegningerne, er beskrevet i den vedlagte detailprojektering. Projektet vil medføre et fald i vandspejlet i Sønderå opstrøms det nye forløb. Afvandingen af arealerne opstrøms projektet forringes derfor ikke. Møllesøen får et nyt fast overløb i kote 14,50 m (denne og alle øvrige koteangivelser er i meter og DVR90), og får således et meget stabilt vandspejl omkring dette. Kun i meget tørre perioder med lavt vandspejl i Sønderå, vil vandspejlet kunne falde til under kote 14,50 m. Vandspejlet ligger inden for det eksisterende laveste og højeste flodemål. Det vurderes derfor ikke, at de ejendomme, der afvander til møllesøen, vil opleve en forringet afvanding. Samlet set vurderes det at projektet ikke medfører forringet afvanding for de omkringliggende ejendomme. Ligeledes sikrer den stabile vandstand i området, at huse og andet ikke risikerer at få sætningsskader som følge af en alternativ sænkning af vandspejlet i søen.

Der er således i projektet taget hensyn til samtlige afvandingsinteresser ved vandløbet og foreneligheden med de miljømæssige målsætninger for Sønderå. På baggrund af ovenstående vurderes det, at projektet ikke vil give anledning til negative miljø- eller afstrømningsmæssige konsekvenser i forhold til de eksisterende forhold, og derfor samlet set er foreneligt med formålsbestemmelserne i Vandløbsloven.

Klassifikation

Sønderås klassifikation ændres ikke ved projektet, og forbliver derfor klassificeret som offentligt vandløb. For så vidt angår møllesøen, vil denne ikke længere være en del af et offentligt vandløb, da vandløbstraceet flyttes til et nyt nordligt forløb udenom søen.

De fremtidige regulativmæssige forhold er angivet som bilag til afgørelsen.

Fremtidig vedligeholdelse

Sønderå vil fremadrettet blive vedligeholdt af Aabenraa Kommune jf. gældende regulativ. Overkørsler anlagt i projektet betragtes som private bygværker og vedligeholdes således af ejeren efter projektets gennemførelse.

Godkendelsens varighed og tilsyn

Anlægsarbejdet skal være udført senest 3 år fra godkendelsesdatoen. Hvis dette ikke er tilfældet, bortfalder godkendelsen. Aabenraa Kommune fører tilsyn med arbejdets udførelse. Bygherre skal færdigmelde projektet vandløbsmyndigheden i Aabenraa Kommune.

Tidsplan

Projektet forventes gennemført i 2025.

Økonomi

Aabenraa Kommune afholder alle udgifter til projektet. Projektet finansieres via midler fra Statens Vandområdeplaner. Der er opnået tilsagn om tilskud, og det finansielle grundlag for projektet er derfor sikret.

Det fremgår af Vandløbslovens kap. 14 at myndigheden i forbindelse med afgørelser, skal søge at tilvejebringe forlig om økonomiske spørgsmål. Der er forbindelse med projektet opnået forlig om de økonomiske forhold for så vidt angår det nye nordlige forløb øst for Julianehåbsvej.

For så vidt angår de projekterede foranstaltninger på matrikel 4 & 51 Stade, Burkal og 419 Jyndevad Burkal, bliver disse behandlet som en ekspropriationssag efter Vandløbslovens kap. 13. Det vurderes at grundlaget for at ekspropriere i nærværende sag er til stede, da det ansøgte projekt er en del af Statens Vandområdeplaner, og en forudsætning for opnåelse af miljømålet for Sønderå og ca. 100 km målsat vandløb opstrøms opstemningen. Derudover er skal projektet sikre gunstig bevaringsstatus for den EU prioriterede art snæbel. Der er i forbindelse med ekspropriationsprocessen afholdt forligsmøde og åstedsforretning med henblik på at erhverve de nødvendige rettigheder til anlæggelse af det nye omløb. Der er på åstedsforretningen af 30. september 2024 opnået forlig. Endelig beslutning om ekspropriation vil blive truffet i forlængelse af nærværende afgørelse.

Lovhjemmel

Tilladelsen til restaurering af Sønderå, de planlagte krydsninger samt ændring af opstemningsanlægget og dennes drift, er truffet med hjemmel i § 37, § 47 og § 48 i Lovbekendtgørelse 2019-11-25 nr. 1217 om vandløb samt kapitel 7 i Bekendtgørelse 2016-06-27 nr. 834 om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

§ 37, For at forbedre de fysiske forhold i og omkring vandløb kan vandløbsmyndigheden beslutte, at der gennemføres restaureringsforanstaltninger, herunder genopretning af vandløbs naturlige løb og fjernelse af fysiske spærringer for vandgennemstrømningen. Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering mv.

§ 47, Broer, overkørsler eller lignende må ikke anlægges eller ændres uden vandløbsmyndighedens godkendelse.

§ 48, Opstemningsanlæg eller andre anlæg, der kan hindre vandets frie løb eller i øvrigt kan være til skade for vandløbet, må ikke anlægges eller ændres, herunder driftsmæssigt, uden vandløbsmyndighedens godkendelse.

Vurdering i henhold til bilag IV arter og Natura 2000-områder

Aabenraa Kommune skal i henhold til habitatbekendtgørelsen vurdere tilladelsen i forhold til den generelle beskyttelse af visse dyre- og plantearter.

Sønderå er på projektlokaliteten beliggende i Natura 2000 område nr. 89, Vadehavet, og er en del af Natura 2000 habitatområdet nr. 90, Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen samt Fuglebeskyttelsesområde nr. F63, Sønder Ådal.

De overordnede mål for Natura 2000 området Vadehavet som vurderes relevante for nærværende projekt er:

- At sikre vandløbsstrækningernes funktion som levested for fiskearterne på udpegningsgrundlaget, særligt snæbel, der er en prioriteret art i EU. Forbedrede forhold for snæblen prioriteres over genetableringen af de mest hensigtsmæssige hydrologiske forhold for de våde naturtyper.
- At områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi og drift/pleje, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Derudover fremgår det af handleplanen, at i de tilfælde, hvor en modstridende interesse opstår, prioriteres forbedrede forhold for snæblen over retableringen af de mest hensigtsmæssige hydrologiske forhold for de våde naturtyper.

Udpegningsgrundlaget er som følger for habitatområde nr. 90 og fuglebeskyttelsesområde nr. 63.

Tabel 1: Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 90. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. En "" angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområdet er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen 2022-2027.*

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 90, Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Rigkær (7230)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Snæbel* (1113)
	Dyndsmerling (1145)	Odder (1355)

Tabel 2: Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 63, Sønder Ådal		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Rørhøg (Y)
	Hedehøg (Y)	Engsnarre (Y)
	Sortterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Rødrygget Tornskade (Y)	

Projektet vurderes overordnet at have en gunstig påvirkning på arterne i Habitatområde nr. 90, Vidå med tilløb, Rudbøl sø og Magisterkogen. I det følgende gennemgås de enkelte arter og naturtyper i relation til projektets forventede påvirkning.

Næringsrig sø defineres som mere eller mindre næringsrige søer og vandhuller, hvor der enten findes frit flydende vandplanter eller visse store arter af vandaks. Naturtypen er almindelig over det meste af landet. Møllesøen opstrøms opstemningen er kortlagt som denne naturtype, og findes derfor i projektområdet. Ved projektets gennemførelse vil indtaget til møllesøen blive styret af en række rørføringer, mens det meste af vandet føres uden om søen gennem et nyt forløb. Søen bevares dog. Vandgennemstrømningen vil blive reduceret. På den måde tilføres også mindre næringsstof og sediment til søen. Det vurderes at projektet vil forbedre tilstanden i søen, da der tilføres mindre sediment og næringsstof.

Naturtypen vandløb dækker over vandløb med flydende eller neddykket vegetation af vandplanter i form af karplanter, mosser eller kransnålalger. I projektområdet er hele området opstrøms møllesøen udpeget som denne habitatnaturtype. Det vurderes at opstemningen ved St. Jyndeved påvirker naturtypen negativt. Dette begrundes med, at opstemningen medfører en stuvningzone, som giver lavere strømhastighed og et lavere fald. Resultatet af dette er øget sedimentation, blødere bund uden sten og grus samt et fravær af de ægte strømelskende vandplanter. Vandløbet er præget af rørskov i projektområdet. Naturtypen understøtter i projektområdet derfor ikke den fauna og flora, der er knyttet til vandløb. Genetablering af vandløbsstrækninger med naturligt fald, flere lavvandede stryg og høller forventes at medføre, at naturtypen lokalt kan opnå gunstig bevaringsstatus. Det begrundes med, at der vil være flere forskellige vandløbshabitater til rådighed. Projektet skaber derudover fri passage for livet i vandløbet, herunder særligt for udpegningsgrundlagets fiskearter, som snæbel, bæk-, flod- og havlampret. Projektet vil overordnet udvide habitatnaturtypen, og skabe bedre forhold for naturtypen. Projektet resulterer i nedlæggelse af 1150 m af habitatnaturtypen i Natura 2000 området. Der etableres dog et nyt 1300 m langt forløb af Sønderå af samme naturtype. Denne strækning vil have væsentligt forbedrede fysiske forhold, som understøtter naturtypen. Projektet er en forudsætning for Natura 2000 områdets integritet og opnåelse af gunstig bevaringsstatus for fiskearterne på udpegningsgrundlaget. Det vurderes derfor ikke som værende en væsentlig negativ påvirkning af det samlede habitatområde og strider ikke imod områdets integritet. Det vurderes derfor samlet, at projektet er gunstigt for naturtypen på udpegningsgrundlaget.

Rigkær dækker over moser og enge med konstant vandmættet jordbund, hvor grundvandet er mere eller mindre kalkholdigt, men næringsfattigt, så den særlige rigkærsvegetation opstår. Der er ikke inden for projektområdet nogen rigkær. Projektet vurderes ikke at påvirke vandets kemiske sammensætning eller ændre mængden af vand der tilføres rigkær. Det vurderes derfor samlet, at projektet har en neutral påvirkning af naturtypen, hvor der ikke sker en påvirkning.

Snæbel findes i sydvestjyske åer med udløb i Vadehavet, hvor den gyder og de små larver vokser op, inden de vandrer ud i havet. Grundet snæblens bevaringsstatus er den kategoriseret som særligt prioriteret art på habitatdirektivets bilag IV. Derfor er Danmark som land forpligtet til at yde en speciel indsats for at bevare netop snæblen. Af Natura 2000 planen 2022-2027 for Vadehavet (N89) fremgår, at det er en overordnet målsætning at "sikre vandløbsstrækningernes funktion som levested for fiskearterne på udpegningsgrundlaget, særligt snæbel, der er en prioriteret art i EU. Forbedrede forhold for snæblen prioriteres over genetableringen af de mest

hensigtsmæssige hydrologiske forhold for de våde naturtyper". Det betyder at hensynet til denne art vægter højest i forhold til de øvrige arter og naturtyper på udpegnings-grundlaget. Det er svært for snæblen at passere spærringer da den er en dårlig svømmer sammenlignet med de øvrige laksefisk. Snæbel kan derfor ikke passere opstemningen ved St. Jynde vad, hvilket begrænser artens udbredelsesområde. Da projektet fjerner denne spærring, vil snæblen få adgang til de opstrøms liggende vandløb. Projektet vurderes derfor at have en gunstig effekt på artens muligheder for at vandre mellem egnede gyde- og opvækstområder. Projektet vurderes at være en forudsætning for, at arten kan opnå gunstig bevaringsstatus. En gennemførelse af projektet er derfor en absolut nødvendighed for at sikre bevaringsmålsætningen for snæblen og Natura 2000 områdets integritet. Projekter der er direkte forbundne med, eller nødvendige, for et Natura 2000 områdes forvaltning, er ikke omfattet af kravet om habitatvurdering.

Der vurderes ikke at være trusler for hverken bæk – flod - eller havlamprettens fortsatte forekomst i områdets vandløb jf. Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 for vadehavet. Da arternes krav til vandkvalitet, fouragering og gydning generelt er opfyldt i vandløbene, vurderes der at være gode forudsætninger for bestande af arterne i områdets vandløb. Ligesom snæbel har arter af lampret ikke mulighed for at passere opstemningen ved St. Jynde vad. Den begrænser derfor deres tilgang til egnede yngle og opvækstområder. Projektet vurderes derfor at være gunstig for arternes bevaringsstatus, da der bliver passage-mulighed. Derudover vil de etablerede stryg i projektet være egnede som gydeområde for især havlampret. Projektet vurderes derfor samlet at være gunstig i forhold til arter af lampret.

Der er observeret odder i områder (www.arter.dk) senest i 2022. Det vurderes at projektet vil påvirke odder positivt, da der på sigt samlet vil være et større fødegrundlag i vandløbssystemet. Dette begrundes med at de forbedrede passagemuligheder for fisk, sammen med etablering af egnede stryg, samlet vil øge bestanden af fisk i vandløbet. Derudover er der projekteret med en odderpassage under Julianehåbvej, hvilket der ikke er i dag. Risikoen for trafikdrab mindskes derved som følge af projektet. Odderen er primært nataktiv og vurderes derfor ikke at blive forstyrret væsentligt af anlægsarbejdet, som også primært foregår uden for naturområderne i projektområdet. Samlet set vurderes projektet at være gunstig for odder.

Dyndsmørlingen er Danmarks sjældneste ferskvandsfisk, og den betragtes som kritisk truet. Arten har en begrænset udbredelse i Sønderjylland, og den er kun påvist i Sølvsted Mose og de yderste koge i Vidå-systemet. Det vurderes derfor at arten ikke er til stede i selve projektområdet. Dyndsmørling lever i lavvandede vandhuller, småsøer og i kanalagtige vandløb med stillestående eller langsomt flydende vand, og arten stiller derfor helt naturligt kun begrænsede krav til levestederne. Om dagen er fisken nedgravet i dyndet på bunden eller i tæt vegetation. Når fiskene gyder, afsættes æggene på rødder og vandplanter, og planterne er således en forudsætning for reproduktionens succes. I NOVANA-programmet er det endnu ikke lykkedes at registrere arten i Vidå-systemet. Der foreligger derfor ingen viden om artens eventuelle forekomst i området. Det vurderes at projektet har en neutral påvirkning på arten, og ikke forringer de nedstrømsliggende egnede leveområder for arten.

Projektet vurderes overordnet at have en neutral påvirkning på arterne i Fuglebeskyttelsesområde nr. 63, Sønder Ådal. Dette begrundes overordnet med, at vandstanden i søen fastholdes i et mere konstant vandspejl. De vide rørskove, som er karakteriserende for området, påvirkes derfor ikke. I det følgende gennemgås de enkelte arter og naturtyper i relation til projektets forventede påvirkning.

Rørdrum er tæt knyttet til lokaliteter med store vanddækkede rørskove ved søer, fjorde og brede vandløb. Projektet vil medføre et mere stabilt vandspejl i møllesøen, og vil ikke reducere udbredelsen af rørskov i området. For så vidt angår anlægsperioden, foregår dette på landbrugsarealer nord for møllesøen. Derfor vurderes rørdrum hverken at blive påvirket i anlægs- eller driftsfase.

Rørhøg yngler primært i vådområder med veludviklede rørskove og fouragerer desuden over dyrkede marker, enge og græsarealer. Som beskrevet ovenfor, ændrer projektet ikke på områdets rørskove. Vandstanden i møllesøen fastholdes fremadrettet på et mere konstant niveau med mindre udsving. Områdets rørskove, enge og moser opstrøms opstemningen ændres derfor ikke. Projektet vurderes derfor at have en neutral indvirkning på arten.

Hedehøg yngler i Danmark primært på marker med vinterafgrøder samt i hedemoser og marskområder med lidt rørskov. Det er ikke naturtyper, som er repræsenteret i projektområder, hvorfor projektet ikke vurderes at påvirke hedehøg.

Sortterne yngler i Danmark i kolonier ved ferskvand oftest i flydebladsvegetationen i overgangszonen mellem vand og land. Aabenraa Kommune har ikke kendskab til konkrete observationer af sortterne i projektområdet. Nærmeste observation er i Tinglev Mose beliggende ca. 8 km fra projektområdet. Da der ikke ændres på udbredelsen af rørskov mv. i projektområdet, vurderes det ikke at projektet påvirker en eventuel tilstedeværelse af sortterne.

Mosehornugle yngler i Danmark på udyrkede arealer som strandenge, ådale og andre græsarealer. Der er ikke observation af mosehornugle i projektområdet. Projektet vil ikke ændre på udbredelsen af rørskov i søen og de opstrømsliggende moser. Derimod vil der som følge af projektet blive et nyt nordligt forløb, som vil henligge som natur med tilhørende enge. Det kan muligvis være et fourageringsområde for mosehornugle. Projektets påvirkning af mosehornugle vurderes at være neutral eller positiv.

Engsnarre yngler i Danmark på fugtige enge med relativ høj græsvegetation uden træer og buske og stedvis i kornmarker. Disse naturtyper er ikke for nuværende repræsenteret i projektområdet. Dog vil det nye forløb af Sønderå ligge i uforstyrret eng. Projektet vurderes derfor at være neutral i sin påvirkning på engsnarre.

Rødrygget tornskade yngler i åbne, varierede habitater med buskadser, enkeltstående træer, levende hegn osv. Eksempler på dette er overdrev, klitheder, græsningsenge og ryddede arealer i skov. Det er ikke naturtyper som er repræsenteret i projektområdet. Projektet vil have en neutral påvirkning på møllesøen, som ikke er egnet som habitat for rødrygget tornskade. Projektet vurderes at være neutral i sin påvirkning.

Udover arter på udpegningsgrundlaget for det relevante fuglebeskyttelsesområde og habitatområde, vurderes en række bilag IV arter at være til stede, eller sandsynligvis at være til stede. I det følgende vil øvrige bilag IV arter, som ikke er vurderet som en del af udpegningsgrundlaget for relevante habitat – og fuglebeskyttelsesområder, blive vurderet.

Der er konkrete observationer af flagermus i projektområdet. Det nye forløb vil medføre at der skal fældes en række træer. Derudover er møllebygningerne i området generelt i dårlig stand. Området er derfor egnet som levested for flere arter af flagermus, hvorfor det ikke kan udelukkes, at projektet kan påvirke arter af flagermus negativt. Bygherre har i den forbindelse fået udarbejdet en uvildig faglig rapport af virksomheden "Bat Consult", som er specialister i flagermus. Rapporten er vedlagt detailprojektet. Rapportens samlede vurdering af påvirkningen på flagermus er angivet herunder:

"Det vurderes at fjernelse af træerne i forbindelse med omlægningen af Sønderå ikke har nogen negativ effekt for flagermus bestanden i området. Der blev fundet to træer som kunne være potentielle yngle- eller rastesteder for flagermus. Hullerne i begge træer kunne dog kun inspiceres på afstand og det er derved ikke sikkert at de er egnede for flagermus. Stammerne omkring hullerne var relativt tynde og ikke tilstrækkeligt isolerende og hullerne var højt oppe og udsatte hvilket gør dem uegnet som vinterhi for flagermus. Det vurderes derfor at det er sikkert og forsvarligt at fjerne træerne i vinterperioden imens potentielle flagermus er i vinterhi andre steder. Det vurderes også at fjernelse af træerne ikke vil have nogen negativ effekt for flagermusenes jagt muligheder. Den nye å-strækning vil danne et nyt og godt fødegrundlag for flagermusene og gøre området bedre egnet for flere forskellige arter af flagermus. Hvis der plantes træer og andet højere bevoksnings langs hele den nye strækning af åen vil det have en ekstra positiv effekt for flagermusene, da det skaber et godt jagthabitat og ledelinje for flagermusene."

Aabenraa Kommune er enig i denne vurdering, og ligger den til grund for sin vurdering. På den baggrund vurderer Aabenraa Kommune, at projektet ikke vil have en negativ indvirkning på flagermus.

Der er ingen konkrete fund af bilag IV arten markfirben på projektlokaliteten. Arten graver huler i jorden, hvor dens æg lægges. Arten findes derfor hvor der kan graves, og hvor solvarmen kan udruge æggene. Eksempler på egnede habitater er klitter, hede, bakker, grusgrave og sydvendte baneskrånninger mv. Projektområdet vurderes for nuværende ikke at være egnet som levested for arten. Efter projektets gennemførelse vil området omkring det nye nordlige forløb udlægges til natur. Der vil blive tilført sandet råjord. Det vurderes derfor, at projektet potentielt kan medføre nye egnede yngle- og rasteområder for arten. På den baggrund er den samlede vurdering, at arten ikke påvirkes negativt som følge af projektet.

Der er ingen konkrete fund observationer af springpadder (frøer/tudser) i projektområdet (www.arter.dk og www.naturdata.miljoportal.dk). Projektet gennemgraver 2 søer. Bygherre har dog i sin habitat- og væsentlighedsvurdering eftersøgt frøer, og ikke fundet dem i området. Den mest sandsynlige springpadde, der potentielt kunne være i området, er spidssnudet frø. Den er dog ikke observeret i

projektområdet. De vandhuller, der er i projektområdet, er ikke med surt vand, og er derfor ikke egnede som yngle- og rasteområde for spidssnudet frø. Det vurderes derfor, på baggrund af manglende konkrete observationer og vandhullets kemiske beskaffenhed, at projektet ikke vil påvirke springpadder, herunder spidssnudet frø negativt.

Der er konkrete fund af stor vandsalamander i det ene vandhul i projektområdet. Vandhullet gennemgraves i projektet og erstattes af et nyt umiddelbart nordøst for det eksisterende. Projektet vurderes derfor at påvirke et yngle- og rasteområde for bilag IV arten stor vandsalamander. Bygherre har udarbejdet en habitat- og væsentlighedsvurdering. Følgende fremgår af bygherres beskrivelse:

”Det vurderes, at det ikke er muligt at finde et tilfredsstillende alternativ til nedlæggelse af vandhullet. Vandhullet kan ikke etableres før projektet gennemføres, fordi grundvandstanden i det nuværende vandhul, og inden der etableres et nyt forløb af Sønderå, ligger ca. 1 m over grundvandspejlet efter projektgennemførelse. Etableres vandhullet før projektgennemførelse vil vandstanden i vandhullet synke og vandhullet vil udtørre umiddelbart i forbindelse med etableringen af nyt forløb af Sønderå. Situationen vurderes som tilsvarende hvis det nye forløb af Sønderå lægges udenom det nuværende vandhul, og uanset afstand, kan der ikke garanteres at vandhullet forbliver upåvirket, idet grundvandstanden i området ændres. Hvis vandhullet etableres før projektgennemførelse, og hvis det skal holde vand efter projektgennemførelse, vil vandhullet skulle etableres med en vanddybde på 2-2,5 m og dermed være mere eller mindre uegnet som ynglested for stor vandsalamander, og bredzonen vil udtørre i forbindelse med projektgennemførelse, og det vil gå ud over den flora og fauna som evt. ville have etableret sig i vandhullet. Det vurderes derfor, at den bedste løsning vil være først at etablere det nye vandhul efter at ynglende padder mv. har forladt det nuværende vandhul i sensommeren, i forbindelse med etableringen af det nye forløb af Sønderå. Det betyder for stor vandsalamander, at der kan være reduceret ynglesucces i det efterfølgende år, hvor en veludviklet undervandsflora endnu ikke har etableret sig i det nye vandhul, men at vandhullet vil være velegnet fra 2. ynglesæson. Arealet rundt om vandhullet og det nye forløb af Sønderå udlægges efter projektgennemførelse til ca. 20 ha. ekstensivt drevne naturarealer uden gødskning, sprøjtning om omlægning. Dette tiltag vil yderligere styrke og sikre beskyttelsen af vandhullet som ynglested fremadrettet, og de omkringliggende arealer vil være velegnede som rasteområde for stor vandsalamander og sikre en korridor til det nordlige område med skov og det sydlige område med krat, enge og rørskov. Bestanden af stor vandsalamander vurderes derfor ikke at være udsat for større udsving i bestanden, end der naturligt ville forekomme i dårlige yngleår, og at bestanden af stor vandsalamander vil opnå den hidtidige bestand eller bedre efter projektgennemførelse.”

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at der ikke er andre alternativer end det valgte trace, da alternativerne vil indebære en negativ påvirkning på Fuglebeskyttelsesområde nr. 63, Sønder Ådal eller ikke leve op til det øvrige miljømål og beskyttelseshensyn. Det er derudover Aabenraa Kommunes vurdering, at påvirkningen alene er af midlertidig karakter, og at den nye sø samt den omkringliggende natur efterfølgende udgør et bedre habitat for arten, end det nuværende. Dette begrundes med, at arealerne omkring det nye nordlige forløb, vil

henligge i natur, og ikke landbrugsmæssig drift som i dag. Artens økologiske funktionalitet vurderes derfor ikke væsentligt påvirket. Nedlæggelsen vil kræve en fravigelse fra Habitatbekendtgørelsen. Bygherre har i den vedlagte Habitatvæsentligheds- og konsekvensvurdering beskrevet at:

"Det vurderes, at der ikke findes tilfredsstillende alternativer jf. ovenstående, og at en fravigelse ikke hindrer artens bevaringsstatus negativt i artens udbredelsesområde eller lokalt i projektområdet, jf. ovenstående beskrivelse, og beskrivelser af andre alternative projektforslag i afsnit 10. Desuden har projektet til formål at "beskytte vilde dyr og planter og bevare naturtyperne", samt sikre "hensyn til væsentlige gavnlige virkninger på miljøet" jf. habitatbekendtgørelsens § 11, nr 1 og 3, fordi projektet er omfattet af dels et indsatskrav i hht. vandområdeplanen 2021-2027, og dels af den overordnede målsætning i Natura 2000 planen "At sikre vandløbsstrækningernes funktion som levested for fiskearterne på udpegningsgrundlaget, særligt snæbel, der er en prioriteret art i EU. Forbedrede forhold for snæblen prioriteres over genetableringen af de mest hensigtsmæssige hydrologiske forhold for de våde naturtyper. Nedlæggelse af et vandhul sker derfor af hensyn til Natura 2000 områdets integritet, hvor der skabes bedre forhold for udpegningsgrundlaget, herunder den prioriterede snæbel og 3 arter af lampretter mfl."

Aabenraa Kommune er som myndighed enig i denne vurdering. Fravigelsen er behandlet i dispensationen fra Naturbeskyttelsesloven til de planlagte projektaktiviteter. Dispensationen fra Naturbeskyttelsesloven er vedlagt som bilag til denne afgørelse.

Høring

Høringen er foretaget efter kapitel 7 i Bekendtgørelse 2016-06-27 nr. 834 om vandløbsregulering og -restaurering m.v. Projektforslaget er 4. april 2024 sendt i høring hos berørte myndigheder, interesseorganisationer, parter og offentligheden. Offentligheden er hørt ved fremlæggelse af projektet på Aabenraa Kommunes hjemmeside. Øvrige parter er hørt ved fremsendelse af materialet pr. post (digital eller fysisk). Fristen for at komme med bemærkninger eller indsigelser var 7. juni 2024.

Høringssvar

Der er indkommet 3 høringssvar inden høringsfristens udløb. Høringssvarene er indsendt af Fiskeristyrelsen, Ole Kirk på vegne af mølleejere (ejer af matrikel 4 & 51 Stade, Burkal og 419 Jynde vad Burkal). Derudover er der modtaget høringssvar fra Sønderå-Gammelå Vandløbslaug. I det følgende angives et resume af de indgivne svar og Aabenraa Kommunes bemærkninger til disse.

Høringssvar fra Fiskeristyrelsen (berørt myndighed)

Fiskeristyrelsen oplyser at de har gennemgået projektforslaget sammen med biologiske rådgivere fra DTU Aqua. Fiskeristyrelsen oplyser at de syntes det er et godt projekt, som har en stor positiv effekt på områdets fauna.

Aabenraa Kommune har ingen bemærkninger til høringssvaret fra Fiskeristyrelsen.

Hørings svar fra Sønderå-Gammelå Vandløbslaug (offentligheden)

Sønderå-Gammelå vandløbslaug så gerne at søen, eller dele af søen, bliver bevaret med åbent vandspejl som rekreativt område med plads til borde og bænke, evt. med et fuglekiggetårn. Sønderå-Gammelå vandløbslaug mener, at der bør graves bund/sand ud af Sønderåen opstrøms det nye forløb, for at undgå tilsanding af det nye forløb. Sønderå-Gammelå Vandløbslaug foreslår også, at brinkerne opstrøms projektstrækningen lægges ned til 15-20 grader. Alternativt kunne der laves et større sandfang umiddelbart før indløbet til det nye projekt for at undgå tilsanding af de nye stryg. Sønderå-Gammelå mener, at der skal forbeholdes en ret til at kunne ændre indløbet til projektet, hvis de beregnede vandspejlsberegninger senere skulle vise ikke at passe med de faktiske forhold.

Aabenraa Kommune bemærker, at søen gennem tiden er vokset gradvis mere til. En stor del af møllesøen er udpeget som § 3 beskyttet mose. Projektet vil medføre et stabilt vandspejl i møllesøen samt reducere sedimenttilførslen og næringsstofbelastningen. Nærværende afgang har ikke indflydelse på områdets forvaltning, herunder oprensning mv. Det bemærkes dog, at møllesøen er udpeget som Natura 2000 område (Fuglebeskyttelsesområde nr. 63, Sønder Ådal). Forvaltning af området skal derfor være i overensstemmelse med udpegningsgrundlaget for arter og naturtyper. Til dette bemærker Aabenraa Kommune, at flere af arterne på udpegningsgrundlaget er tæt knyttet til rørskov og ikke til et åbent vandspejl. I forhold til forslaget om at grave bund og sand væk opstrøms projektområdet og ligge brinkerne ned, eller alternativt lave et sandfang bemærker Aabenraa Kommune, at der vil være tale om en regulering efter Vandløbslovens § 17. En tilladelse til dette skal derfor behandles som en vandløbsregulering, og der vil også skulle meddeles tilladelse til dette efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Bortgravning af bund vurderes at være et forstyrrende indgreb i det naturlige vandløb. Det vurderes derfor ikke gunstigt at foretage den foreslåede opgravning. Derudover bemærker Aabenraa Kommune at det nye vandløbsforløb etableres med en stryg-høl struktur. Strygene etableres med et fald på 2,5-3,0 ‰, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt, til at føre sandet videre fra de etablerede stryg. Det vurderes derfor ikke nødvendigt med sandfang eller andre tiltag, for at sikre funktionaliteten af de anlagte stryg. Derudover bemærkes det, at sandfang ikke er en del af indsatsen jf. Statens Vandområdeplan for Sønderå. Aktiviteten vil derfor ikke være tilskudsberettiget, og vil derfor under alle omstændigheder ikke være indeholdt i projektforslaget. I forhold til området omkring indløbet til sø og det nye forløb, anlægges bygværket så det kan justeres i flere forskellige positioner så man selv kan justere til det ønskede flow ind i søen. Derudover bemærker Aabenraa Kommune at der med nærværende afgang gives tilladelse til at ændre vandspejlet jf. projektbeskrivelsen. Ændringer udover dette vil kræve en retlig eller fysisk lovliggørelse.

Hørings svar fra konsulent Ole Kirk på vegne af møllejer Paul Werner Dall (part i sagen)

Paul Werner Dall (PWD) er af den opfattelse, at projektet burde ændres, idet det fremlagte forslag økonomisk er for omfattende. Der er tidligere peget på en anden linjeføring nord for Julianehåbsvej og i kanten af møllesøen. PWD ønsker videre garanti for, at der ikke pålægges byrder og økonomiske risici. PWD beskriver at projektforslaget ikke sikrer permanent vandindtag i møllesøen, og at dette vil medføre forsumpning til skade for naturen, og at dette bør undersøges nærmere. PWD foreslår

at det fremtidige vandindtag til møllesøen kan laves som et indtag over en længere strækning via et parallelt vandløb. PWD henviser til et videoklip, der viser vand løbe ned af bygværket ved opstemningen. Videoklippen er ikke fremsendt høringssvaret, men myndigheden er bekendt med det.

Aabenraa Kommune bemærker at projektet har opnået tilsagn om tilskud grundet dets betydelige effekt. Alle omkostninger til projektet afholdes af myndigheden, og er derfor andre uvedkommende. Andre løsningsforslag er undersøgt, men det er Aabenraa Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt er det bedste alternativ. Dette begrundes med at andre forslag blandt andet indeholder nedrivning af bygninger, hvor nærværende projektforslag ikke medfører nedrivning af bygningsmasse. Derudover er det vurderet, at nærværende projektforslag varetager miljømålsætningen og udpegningsgrundlaget i ift. Natura 2000 områderne bedre end øvrige projektforslag. I forhold til fremtidige økonomiske byrder for mølleejere, vil projektet medføre at flodemålet nedlægges. Den fremtidige vedligeholdelse af den projekterede spuns samt tilstøbning af vandindtag til mølle og fisketrappe, varetages af Aabenraa Kommune. Erstatningsspørgsmål som følge af projektet er ligeledes mølleejere (og øvrige lodsejere) uvedkommende, og skal rettes til Aabenraa Kommune som bygherre. I forhold til det projekterede vandindtag, beskrives konsekvenserne af dette i projektbeskrivelsen. Vandstanden styres ved rørunderføringer. De hydrologiske konsekvenser ved dette er belyst, herunder at der fortsat vil være vand i mølleåen i tråd med Natura 2000 områdets forvaltningsplan. Vandspejlet vil dog som følge af projektet blive mere stabilt, da denne ikke længere er styret af opstemningen ved St. Jyndeved. Aabenraa Kommune bemærker, at møllesøen gennem tiden er vokset gradvis mere til. En stor del af møllesøen er for nuværende udpeget som § 3 beskyttet mose. Projektet vil medføre et mere stabilt vandspejl i møllesøen samt reducere sedimenttilførslen og næringsstofbelastningen. Det fremgår af projektbeskrivelsen og de tilhørende beregninger, at projektet vil sikre, at der kan opretholdes et vandspejl i møllesøen som vil ligge forholdsvist stabilt omkring kote 14,50 hvor de eksisterende flodemål betinger et vandspejl mellem kote 14,40 og 14,73. I meget tørre perioder kan vandspejlet kortvarigt blive lavere end kote 14,50. Nærværende afgørelse har ikke indflydelse på områdets fremtidige forvaltning, herunder oprensning mv. Det bemærkes dog, at møllesøen er udpeget som Natura 2000 område (Fuglebeskyttelsesområde nr. 63, Sønder Ådal). Forvaltning af området skal derfor være i overensstemmelse med udpegningsgrundlaget for arter og naturtyper. Til dette bemærker Aabenraa Kommune, at flere af arterne på udpegningsgrundlaget er tæt knyttet til rørskov og ikke til et åbent vandspejl. I forhold til det beskrevne alternative vandindtag til søen via et parallelt forløb, er det Aabenraa Kommunes vurdering, at dette vil være i strid med de konkrete miljømål for vandløbet, samt fiskearterne på udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 90, Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen. Det foreslåede vil medføre, at der er stor sandsynlighed for, at fiskene vil ende i møllesøen med øget dødelighed til følge. Løsningen vil derfor stride imod formålet med den planlagte indsats jf. Statens Vandområdeplaner. I forhold til det omtalte videoklip viser dette alene en given vandstand på et givent tidspunkt. Videoen kan ikke bruges til at belyse de hydrologiske forhold, som er beskrevet og udregnet i detaljer i detailprojektet.

Projektets forhold til Miljøvurderingsloven

Regulering af vandløb er omfattet af Miljøvurderingslovens bilag II. Ansøger har i forbindelse med miljøvurderingsprocessen anmodet om frivilligt at udarbejde en miljøvurdering med tilhørende miljøkonsekvensrapport. Aabenraa Kommune har den 26. august 2024 besluttet at udstede tilladelse til etablering af faunapassage ved St. Jyndevad efter Miljøvurderingslovens § 25. Afgørelsen er ikke blevet påklaget.

Projektets forhold til Naturbeskyttelsesloven

Projektets aktiviteter vurderes at medføre en række tilstandsændringer i flere forskellige naturtyper. Som følge deraf, skal der meddeles dispensation fra Naturbeskyttelsesloven, førend afgørelsen efter Vandløbsloven kan udstedes. Der er den 27. november 2024 meddelt dispensation fra Naturbeskyttelseslovens bestemmelser til gennemførelse af de ansøgte restaureringstiltag mv.

Anden lovgivning

Denne afgørelse omfatter ikke godkendelse efter anden lovgivning. Ansøger er selv ansvarlig for, at alle nødvendige og lovpligtige godkendelser er indhentet.

Aktindsigt

Der gøres opmærksom på retten til aktindsigt, jævnfør vandløbsloves § 77.

Klagefrist

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter bestemmelserne i vandløbslovens kapitel 16. Regler for klage fremgår af nedenstående klagevejledning. Klagefristen er 4 uger fra den dato tilladelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Sidste frist for rettidig klage er således 27. december 2024.

Kommunens afgørelse må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der klages rettidigt over afgørelsen, må denne ikke udnyttes før klagemyndigheden har truffet afgørelse i sagen.

Klagevejledning

Reglerne for klage fremgår af Vandløbslovens kapitel 16.

Hvem kan klage?

Afgørelser efter vandløbsloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Den, afgørelsen er rettet til
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker

Afgørelser efter kapitel 5 vedrørende regulativer for offentlige vandløb kan desuden påklages af:

- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund kan påklage visse større sager efter kapitlerne 6, 7 og 8 efter miljøministerens nærmere bestemmelse.

Indgivelse af klage via Klageportalen

En klage skal indgives skriftligt ved brug af digital selvbetjening på Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus. Du får adgang til Klageportalen på Nævnenes Hus' hjemmeside (naevneneshus.dk), hvor der skal logges på med NEM-ID. På den nævnte hjemmeside findes vejledning om anvendelse af Klageportalen. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrets størrelse afhænger af om klagen kommer fra en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning med påført sagsnummer til Aabenraa Kommune, Plan, Teknik & Miljø, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa eller til natur@aabenraa.dk. Skriv venligst sagsnummeret i emnefeltet. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Om betalingen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og på 1.800 kr. for virksomheder/organisationer. Gebyret tilbagebetales, hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen af klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- der er indledt forhandling med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft afgørelsesudkast i partshøring.

Opsættende virkning

En rettidig klage har opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Hvis udnyttelse af en tilladelse eller godkendelse forudsætter udførelse af anlægsarbejder, må sådanne arbejder ikke påbegyndes før klagefristens udløb, eller, hvis der er klaget over afgørelsen, før Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse foreligger.

Vandløbsmyndigheden kan dog meddele tilladelse til påbegyndelse af anlægsarbejder i sager vedr. broer, overkørsler og krydsning af vandløb eller lignende uanset om vandløbsmyndighedens afgørelse påklages, når sagen angår foranstaltninger, der ikke skønnes at have væsentlig indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige eller miljømæssige forhold.

Orientering

En tilladelse eller godkendelse må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Aabenraa Kommune vil straks efter klagefristens udløb underrette den, der har fået tilladelsen eller godkendelsen, om en eventuel indgivet klage og om klagens opsættende virkning.

Venlig hilsen

Barbara Frenzel
Afdelingschef

Vedlagte bilag

- Detailprojekt
- Habitatvæsentligheds- og konsekvensvurdering
- Fremtidige regulativmæssige forhold
- Dispensation fra Naturbeskyttelsesloven

Sendt til

Ejere og beboere på følgende matrikler:

- 127, Jyndeved, Burkal
- 38, Jyndeved, Burkal
- 4, Jyndeved, Burkal
- 419, Jyndeved, Burkal
- 439, Jyndeved, Burkal
- 44, Stade, Burkal
- 51, Stade, Burkal

- 71, Kravlund, Tinglev
- 87, Kravlund, Tinglev

Berørte myndigheder og interesseorganisationer:

- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Danmarks Naturfredningsforening
- Fiskeristyrelsen